

Abstrakt

Unikátní endemická skupina anolisů z Kuby- chameleolisové- se odlišuje od ostatních zástupců rodu *Anolis* mnoha morfologickými i behaviorálními znaky. Ač jsou to jedni z největších zástupců rodu, jedná se o málo prostudované druhy. Cílem práce bylo (v kontextu současných znalostí o taxonomii, morfologii a biologii ještěřů čeledi Dactyloidae) přispět k poznání těchto velkých druhů kubánských anolisů dříve řazených do vlastního rodu *Chamaeleolis*. S využitím metod komparativní morfologie, spektrofotometrie, vizuálního modelování a analýzy mtDNA jsem taxonomicky zhodnotila nashromážděný materiál těchto anolisů. Díky tomu se podařilo popsat nový druh anolise *Anolis sierramaestrae* sp. nov. a upozornit na další nový druh *Anolis* sp. (čeká na popis). Jelikož jsou chameleolisové malakofágními potravními specialisty zaměřenými na plže s ulitou, je tato anolisí skupina výborným modelem pro zkoumání souvislostí mezi preferovanou potravou a morfologií dentice, včetně postnatálních změn v její morfologii. Ukázalo se, že juvenilní dentice vykazuje znaky pravděpodobně související s malakofágií a že tyto znaky jsou mezidruhově odlišně vyjádřeny a že adultní dentice také vykazuje mezidruhové rozdíly v malakofágním přizpůsobení. To by mohlo vypovídat o rozdílných potravních nárocích. Zajímala mě i morfologie lebky a síla skusu chameleolisů, včetně srovnání s jinými malakofágními, ale fylogeneticky vzdálenými ještěřmi (*Dracaena guianensis*, Teiidae). Pozornost jsem věnovala i sexuálnímu dichromatismu a dimorfismu, který je u nově popsané populace chameleolisů (*Anolis* sp.) v rámci rodu zcela atypický. Utváření sexuálního dimorfismu během ontogeneze se věnovala i studie na dalším kubánském druhu anolise barakojského (*Anolis baracoae*), který byl zároveň zástupcem instektivních/saurivorních anolisů v odontologické komparativní studii.